

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LẠI ANH TÚ

**NGHIÊN CỨU XÂY DỰNG QUY HOẠCH
CÂY XANH ĐÔ THỊ TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN,
TỈNH THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2030**

Ngành: KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Mã số: 60.44.03.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thanh Hải

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ bất kỳ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Tác giả luận văn

Lại Anh Tú

LỜI CẢM ƠN

Sau hai năm học tập và rèn luyện, khóa học Cao học Khoa học môi trường K120 (2012 - 2014) đã bước vào giai đoạn kết thúc. Được sự nhất trí của nhà trường và Phòng đào tạo Sau đại học, tôi tiến hành thực tập tốt nghiệp với đề tài “Nghiên cứu xây dựng quy hoạch cây xanh đô thị tại thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên đến năm 2030”. Sau gần một năm thực hiện, đến nay đề tài đã hoàn thành.

Nhân dịp này, cho phép tôi được bày tỏ lời cảm ơn chân thành nhất tới TS. Nguyễn Thanh Hải, người đã trực tiếp hướng dẫn và tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện thuận lợi trong quá trình nghiên cứu để tôi có thể hoàn thành đề tài này.

Xin chân thành cảm ơn các Thầy, Cô giáo thuộc phòng Quản lý Đào tạo Sau đại học, Khoa Khoa học môi trường, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã động viên, giúp tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới lãnh đạo cùng tập thể cán bộ phòng Quản lý đô thị, phòng Tài nguyên môi trường và Công ty cổ phần môi trường & công trình đô thị Thái Nguyên đã tạo điều kiện trong quá trình thu thập thông tin tại hiện trường.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi rất nhiều trong suốt quá trình học tập và làm đề tài tốt nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu tổng quát.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Quy hoạch môi trường.....	4
1.1.1. Khái niệm quy hoạch môi trường	4
1.1.2. Các cấp độ và hình thức quy hoạch môi trường.	5
1.1.3. Cơ sở pháp lý trong Quy hoạch môi trường ở Việt Nam.....	6
1.1.4.Đặc điểm của Quy hoạch môi trường	8
1.1.5. Các nguyên tắc Quy hoạch môi trường.....	9
1.1.6. Quy trình Quy hoạch môi trường.....	10
1.1.7. Các phương pháp chủ yếu được sử dụng trong Quy hoạch môi trường.....	10
1.2. Mảng xanh, cây xanh đô thị.....	15
1.2.1. Khái niệm mảng xanh đô thị.....	15
1.2.2. Thành phần cây xanh đô thị.....	16
1.2.3. Tác dụng của cây xanh đô thị đối với môi trường đô thị.....	16
1.2.4. Nguyên tắc trồng cây ở đường phố.	27
1.2.5. Một số tiêu chuẩn chọn cây trồng vỉa hè.....	29
1.2.6. Thực trạng Quy hoạch cây xanh ở Việt Nam.....	29
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	32
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	32

2.1.2. Phạm vi nghiên cứu	32
2.2. Địa điểm và thời gian tiến hành	32
2.3. Nội dung nghiên cứu	32
2.3.1. Đánh giá về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của TP Thái Nguyên.....	32
2.3.2. Đánh giá hiện trạng cây xanh đô thị thành phố Thái Nguyên.....	32
2.3.3. Dự báo nhu cầu cây xanh của thành phố Thái Nguyên đến năm 2030	32
2.3.4. Đề xuất các phương án quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030	32
2.3.5. Đề xuất các giải pháp hỗ trợ nhằm thực hiện quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030	32
2.4. Phương pháp nghiên cứu	32
2.4.1. Phương pháp thu thập số liệu, tài liệu	32
2.4.2. Phương pháp khảo sát thực địa	33
2.4.3. Phương pháp phân tích, tổng hợp số liệu	33
2.4.4. Phương pháp phân tích hệ thống.....	33
2.4.5. Phương pháp chuyên gia.....	33
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	34
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của thành phố Thái Nguyên	34
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và môi trường.....	34
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	37
3.2. Đánh giá hiện trạng cây xanh đô thị thành phố Thái Nguyên.....	42
3.2.1. Hiện trạng cây xanh đô thị trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	42
3.2.2. Đánh giá	48
3.3. Dự báo nhu cầu cây xanh đô thị của thành phố Thái Nguyên đến năm 2030	49
3.3.1. Dự báo tốc độ tăng dân số đến năm 2030	49
3.3.2. Dự báo năm nhu cầu về mảng xanh đô thị thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.....	50

3.4. Đề xuất các phương án quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.	51
3.4.1. Cây xanh công viên thành phố.....	51
3.4.2. Đường phố và quảng trường.....	52
3.4.3. Các công trình kiến trúc, quần thể kiến trúc.....	53
3.4.4. Khu nhà ở.....	53
3.4.5. Khu công nghiệp.....	54
3.4.6. Quy hoạch cây xanh trên một số tuyến đường chính ở thành phố Thái Nguyên.	56
3.4.7 Bản vẽ quy hoạch cây xanh đô thị thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.	64
3.5. Đề xuất các giải pháp hỗ trợ nhằm thực hiện quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.	65
3.5.1. Giải pháp về cơ chế quản lý và chính sách.....	65
3.5.2. Giải pháp khoa học kỹ thuật.....	66
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	70

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Các cách tiếp cận đưa vấn đề môi trường vào quy hoạch phát triển (ADB-1991)	5
Bảng 3.1. Bảng dân số và mật độ dân số năm 2013	37
Bảng 3.2. Dân số trung bình phân theo giới tính và thành thị, nông thôn.....	38
Bảng 3.3. Tình hình phát triển kinh tế của một số ngành của TP Thái Nguyên	39
Bảng 3.4. Hiện trạng cây xanh đô thị trên địa bàn TP Thái Nguyên	44
Bảng 3.5. Hiện trạng cây xanh trên các tuyến đường của TP Thái Nguyên...	46
Bảng 3.6. Dự báo phát triển dân số TP Thái Nguyên đến năm 2030	50
Bảng 3.7. Bảng dự báo nhu cầu cây xanh theo dân số	51
Bảng 3.8. Đề nghị một số loại cây xanh được bố trí tại các khu chức năng ..	55

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1. Trung tâm thành phố Thái Nguyên	42
Hình 3.2. Đường Hoàng Văn Thụ	57
Hình 3.3. Đường Nguyễn Du.....	58
Hình 3.4. Đường Nha Trang.....	58
Hình 3.5. Đường Hùng Vương.	59
Hình 3.5. Đường Lương Ngọc Quyến	60
Hình 3.6. Đường Phan Đình Phùng	61
Hình 3.7. Đường Bắc Kạn	62
Hình 3.8. Đường Bến Tượng.....	62
Hình 3.9. Đường Bắc Nam.....	63
Hình 3.10. Sơ đồ hệ thống công viên cây xanh và cảnh quan tự nhiên.....	64

MỞ ĐẦU

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, quá trình phát triển kinh tế xã hội một cách nhanh chóng đã kéo theo sự gia tăng ô nhiễm môi trường và sự cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên. Bảo vệ môi trường và phát triển bền vững trở thành vấn đề vừa mang tính toàn cầu vừa có tính riêng của từng quốc gia. Tùy thuộc vào điều kiện địa lý tự nhiên và kinh tế phát triển, mỗi khu vực có hướng đi riêng nhưng đều nhằm mục đích bảo vệ "ngôi nhà chung". Bảo vệ môi trường vừa là mục tiêu vừa là một trong những nội dung cơ bản của phát triển bền vững phải được thể hiện trong các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, dự án phát triển kinh tế xã hội của từng ngành và từng địa phương. Có quy hoạch môi trường mới quản lý tốt môi trường, mới thực hiện được chiến lược phát triển bền vững. Như vậy có thể nói quy hoạch môi trường là một công cụ hỗ trợ đắc lực cho công tác quản lý, bảo vệ môi trường và ngăn ngừa ô nhiễm. Quy hoạch cây xanh đô thị là quy hoạch một thành phần của môi trường, từng thành phần của môi trường được quy hoạch hợp lý sẽ mang lại một bản quy hoạch môi trường thích hợp. Quy hoạch phát triển cây xanh, một trong các nội dung của quy hoạch và quản lý môi trường đô thị sẽ góp phần vào việc phòng ngừa ô nhiễm, suy thoái môi trường, cải thiện chất lượng môi trường sống, hướng đến mục tiêu phát triển bền vững của thành phố trong tương lai.

Cây xanh đô thị là một thành phần không thể thiếu của các đô thị, có tác dụng bảo vệ môi trường, tạo cảnh quan đô thị, nâng cao chất lượng môi trường sống, chất lượng bóng mát, góp phần khắc phục và ngăn chặn suy thoái môi trường do con người và thiên nhiên tạo ra. Các tiêu chí về cây xanh đô thị như: diện tích cây xanh/người, đất cây xanh công cộng/người, v.v... là một trong những tiêu chí quan trọng. Càng đặc biệt quan trọng đối với thành phố Thái Nguyên, đô thị loại I ngày càng phát triển về mọi mặt đem lại lợi ích cho người dân, xứng đáng với thành phố “Sáng – Xanh – Sạch – Đẹp”.

Quy hoạch cây xanh đô thị cho thành phố Thái Nguyên là việc hết sức quan trọng và cần thiết. Chính quyền địa phương các cấp, các cơ quan ban ngành, cộng đồng dân cư và cơ quan chuyên trách về mảng xanh đô thị cần phải quan tâm và tham gia một cách tích cực vào công tác lập quy hoạch và hoạt động phát triển kinh tế xã hội luôn gắn với quy hoạch nhằm làm tăng độ che phủ của cây xanh đô thị, đảm bảo mật độ cây xanh đường phố,... đáp ứng tốt hơn nhu cầu của xã hội, yêu cầu của sự phát triển đô thị hiện nay. Với những ý nghĩa trên, đề tài: ***“Nghiên cứu xây dựng quy hoạch cây xanh đô thị tại thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên đến năm 2030”*** được chọn để nghiên cứu.

2. Mục tiêu nghiên cứu

2.1. Mục tiêu tổng quát

Nghiên cứu định hướng cơ sở quy hoạch để bố trí hợp lý hệ thống cây xanh đô thị nhằm khắc phục tối đa sự thiếu hụt, phân bố không đồng đều và thiếu khoa học diện tích xanh, đảm bảo an toàn sinh thái và nhu cầu phát triển của thành phố Thái Nguyên.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Đánh giá hiện trạng cây xanh đô thị thành phố Thái Nguyên.
- Dự báo nhu cầu cây xanh đô thị của thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.
- Đề xuất các phương án, lựa chọn phương án phù hợp quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.
- Đề xuất các giải pháp hỗ trợ nhằm thực hiện quy hoạch cây xanh thành phố Thái Nguyên đến năm 2030.

3. Ý nghĩa của đề tài

* Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học

- Giúp người học nâng cao và hoàn thiện kiến thức đã học, rút ra kinh nghiệm thực tế phục vụ cho công tác.